

Rolnummers 235-236

Arrest nr. 35/91
van 21 november 1991

A R R E S T

Inzake : de beroepen tot gedeeltelijke vernietiging van artikel 12 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 5 februari 1990 relatif aux bâtiments scolaires de l'enseignement non universitaire organisé ou subventionné par la Communauté française, ingesteld door Jean-Claude BUYDENS.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters I. PETRY en J. DELVA,
en de rechters D. ANDRE, F. DEBAEDTS, K. BLANCKAERT,
L. FRANCOIS en P. MARTENS,
bijgestaan door de griffier H. VAN DER ZWALMEN,
onder voorzitterschap van voorzitter I. PETRY,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*

*

I. ONDERWERP VAN DE VORDERINGEN

1. Bij een met op 28 augustus 1990 ter post aangetekende brief bij het Hof ingediend verzoekschrift stelt Jean-Claude BUYDENS, adviseur bij het Fonds de garantie des bâtiments scolaires, woonachtig te Aat, 38 rue Defacqz, beroep in tot vernietiging van artikel 12 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 5 februari 1990, verschenen in het Belgisch Staatsblad van 28 februari 1990, relatif aux bâtiments scolaires de l'enseignement non universitaire organisé ou subventionné par la Communauté française, in zoverre dat artikel in paragraaf 7 de Franse Gemeenschapsexecutieve de volle bevoegdheid toekent om de inspecteur-generaal bij het Fonds communautaire de garantie te benoemen.

Die zaak is ingeschreven onder nr. 235 van de rol.

2. Bij een met op 28 augustus 1990 ter post aangetekende brief bij het Hof ingediend verzoekschrift stelt Jean-Claude BUYDENS, voornoemd, beroep in tot vernietiging van artikel 12 van voormeld decreet van 5 februari 1990 in zoverre dat artikel het personeel van het Nationaal Waarborgfonds naar het bij genoemd decreet opgerichte communautaire Fonds overdraagt, met uitzondering van de bekleder van de graad van directeur-generaal, die met zijn huidige graad en functie naar het Ministerie van Onderwijs, Onderzoek en Vorming overgaat.

Die zaak is ingeschreven onder nr. 236 van de rol.

II. DE RECHTSPLEGING

1. De onder nr. 235 van de rol ingeschreven zaak.

Bij beschikking van 29 augustus 1990 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

Van het beroep is kennis gegeven conform artikel 76, § 1, van de voormelde wet bij op 16 oktober 1990 ter post aangetekende brieven, op 17 en 18 oktober 1990 aan de geadresseerden ter hand gesteld.

Het bij artikel 74 van voormelde wet voorgeschreven bericht is op 18 oktober 1990 in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

Bij beschikking van 16 november 1990, gewezen op het verzoekschrift van de Franse Gemeenschapsexecutieve, heeft de voorzitter in functie de termijn waarbinnen die Executieve een memorie kan indienen tot 21 december 1990 verlengd.

De Franse Gemeenschapsexecutieve heeft bij op 21 december 1990 ter post aangetekende brief een memorie ingediend, op 24 december 1990 op de griffie ingekomen.

Een afschrift van die memorie is aan de verzoekende partij overgezonden conform artikel 89 van de organieke wet bij op 15 januari 1991 ter post aangetekende brief, op 28 januari 1991 aan de geadresseerde ter hand gesteld.

De verzoekende partij heeft bij op 26 februari 1991 ter post aangetekende brief een memorie van antwoord ingediend, op 27 februari 1991 op de griffie ontvangen.

Bij beschikking van 16 januari 1991 heeft de voorzitter in functie rechter P. MARTENS als lid van de zetel aangewezen na de aanvaarding door Mevrouw I. PETRY van het voorzitterschap van het Hof.

Bij beschikking van 6 februari 1991 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen tot 28 augustus 1991 verlengd.

2. De onder nr. 236 van de rol ingeschreven zaak.

Bij beschikking van 29 augustus 1990 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

Van het beroep is kennis gegeven conform artikel 76, § 1, van de vermelde wet bij op 16 oktober 1990 ter post aangetekende brief, op 17 en 18 oktober 1990 aan de geadresseerden ter hand gesteld.

Het bij artikel 74 van voormelde wet voorgeschreven bericht is op 18 oktober 1990 in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

De Franse Gemeenschapsexecutieve heeft bij op 21 december 1990 ter post aangetekende brief een memorie ingediend, op 24 december 1990 op de griffie ingekomen.

Een afschrift van die memorie is aan de verzoekende partij overgezonden conform artikel 89 van de organieke wet bij op 15 januari 1991 ter post aangetekende brief, op 4 februari 1991 aan de geadresseerden ter hand gesteld.

De verzoekende partij heeft bij op 26 februari 1991 ter post aangetekende brief een memorie van antwoord ingediend, op 27 februari 1991 op de griffie ontvangen.

Bij beschikking van 6 februari 1991 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen tot 28 augustus 1991 verlengd.

3. De onder de nummers 235 en 236 van de rol ingeschreven zaken.

Bij beschikking van 6 februari 1991 heeft het Hof de zaken samengevoegd.

Bij beschikking van 2 juli 1991 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen tot 28 februari 1992 verlengd.

Bij beschikking van 18 september 1991 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de terechtzitting op 10 oktober 1991 vastgesteld.

Van de beschikking tot samenvoeging en de beschikking tot dagstelling is aan de partijen kennis gegeven, die, evenals de advocaat van de Franse Gemeenschapsexecutieve, van de datum van de terechtzitting op de hoogte zijn gebracht bij op 20 september 1991 ter post aangetekende brieven, op 23 september 1991 aan de geadresseerden ter hand gesteld.

Op de terechtzitting van 10 oktober 1991 :

- zijn verschenen :
Jean-Claude BUYDENS, verzoeker;
de Franse Gemeenschapsexecutieve, Kunstlaan
19 AD, 1040 Bruxelles, vertegenwoordigd door
Mr. CAMBIER, advocaat bij de balie te
Brussel;
- hebben de rechters D. ANDRE en F. DEBAEDTS
verslag uitgebracht;
- zijn de partijen gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd conform de artikelen
62 en volgende van de bijzondere wet van 6 januari
1989 op het Arbitragehof.

III. DE BESTREDEN NORM

1. De aangevochten bepaling luidt als volgt :

"§ 7. Le fonctionnaire dirigeant du Fonds de
garantie qui aura le grade d'inspecteur général
est nommé par l'Exécutif de la Communauté
française sur proposition du conseil
d'administration dont il est chargé d'exécuter les
décisions.

Le personnel du Fonds national de garantie
transféré à la Communauté par arrêt royal du 31
juillet 1989 est transféré dans les mêmes grades
et fonctions et avec son statut actuel au fonds
communautaire crée par le présent décret à
l'exception du titulaire du grade de directeur
général qui est transféré dans ses grade et
fonction au Ministère de l'Education, de la
Recherche et de la Formation. Les anciennetés
administrative et pécuniaire de l'intéressé
acquises au Fonds national de garantie sont

considérées comme ayant été acquises au sein des services de l'Exécutif".

- 2.1. De bestreden bepaling is de zevende paragraaf van artikel 12 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 5 februari 1990 "relatif aux bâtiments scolaires de l'enseignement non universitaire organisé ou subventionné par la Communauté française". Ten gevolge van de "communautarisering" van het onderwijs regelt dat decreet, wat de Franse Gemeenschap betreft, de tegemoetkoming van de Gemeenschap inzake onroerende investeringen in het door haar gesubsidieerde niet universitaire onderwijs.
- 2.2. Artikel 10 van het voormelde decreet creëert en organiseert een Fonds communautaire de garantie des bâtiments scolaires dat zowel bevoegd is voor het officieel als het vrij gesubsidieerd onderwijs. Artikel 12 van hetzelfde decreet stelt de raad van beheer in van het Fonds communautaire de garantie des bâtiments scolaires (§ 1), bepaalt de samenstelling (§ 1) en de organisatie (§§ 2 tot 4) ervan, stelt de bevoegdheden ervan vast (§ 5) en voorziet in de aan de leden van de raad van beheer uitgekeerde vergoedingen (§ 6).
- 2.3. Paragraaf 7 van artikel 12 vervolgens - het onderwerp van het beroep - regelt in het eerste lid de wijze van aanstelling van de leidend ambtenaar van het Fonds de garantie, en in het tweede lid het statuut van het personeel dat naar de Franse Gemeenschap is overgeheveld.

IV. IN RECHTE

De ontvankelijkheid van het beroep

- 1.A.1. De verzoeker is bij beslissing van de raad van beheer van 22 november 1988 met ingang van 1 november 1988 in vast verband benoemd in de hoedanigheid van adviseur bij het Nationaal Waarborgfonds voor Schoolgebouwen. Hij ging naar de Franse Gemeenschap over vanaf 1 augustus 1989 krachtens het koninklijk besluit van 31 juli 1989. Hij meent belang te hebben bij het beroep tot vernietiging van § 7 van artikel 12 van het decreet van 5 februari 1990 omdat, enerzijds, door die decreetbepaling zijn carrière wordt geruneerd doordat aan de Executieve en niet aan de raad van beheer van het Fonds de Garantie de bevoegdheid wordt verleend op de post van inspecteur-generaal te benoemen, anderzijds, zijn loopbaan wordt afgebroken bij zijn huidige graad ten gevolge van de graadoverdrachten die zijn doorgevoerd bij het tweede lid van dezelfde bestreden § 7 van artikel 12 van het decreet.
- 1.A.2. De Franse Gemeenschapsexecutieve betwist het belang van de verzoeker om in rechte te treden niet. De Executieve stipt aan dat de verzoeker bij verzoekschrift van 16 maart 1990 bij de Raad van State de vernietiging vordert van de aanstelling van Jean-Marie MOONEN in de hoedanigheid van speciale afgezant om de taak te verzorgen van leidend ambtenaar bij het Fonds de Garantie des Bâtiments scolaires.
- 1.B.1. Artikel 107ter van de Grondwet bepaalt : " ... De zaak kan bij het Hof aanhangig worden gemaakt door iedere bij wet aangewezen overheid, door ieder die doet blijken van een belang of, prejudicieel, door ieder rechtscollege".

Naar luid van artikel 2, 2°, van de voormelde bijzondere wet kunnen de beroepen tot vernietiging worden ingesteld "door iedere natuurlijke of rechtspersoon die doet blijken van een belang ...".

De voormelde bepalingen eisen dus dat een natuurlijke persoon of een rechtspersoon van een belang doet blijken om beroep in te stellen bij het Hof.

Het vereiste belang is aanwezig ten aanzien van ieder wiens situatie door de bestreden norm rechtstreeks en ongunstig kan worden geraakt.

- 1.B.2. Aangezien artikel 12, § 7, van het decreet van 5 februari 1990 tot doel heeft een regeling te treffen voor de wijze van aanstelling en het statuut van de leidend ambtenaar van het Fonds de garantie des bâtiments scolaires alsmede voor de wijze van overdracht van het personeel van het Nationaal Waarborgfonds naar de Gemeenschap, heeft de verzoekende partij, die op 22 november 1988 in vast dienstverband in de hoedanigheid van adviseur bij het Nationaal Waarborgfonds voor schoolgebouwen is benoemd, belang bij het Hof beroep in te stellen tot vernietiging van een bepaling die zijn loopbaan rechtstreeks en ongunstig kan raken met name in zoverre de leidend ambtenaar de graad van inspecteur-generaal en niet van directeur-generaal zal hebben.

Ten gronde

- 2.A.1. Ter ondersteuning van zijn twee beroepen voert de verzoeker de schending aan van artikel 6 van de

Grondwet.

In de zaak met het rolnummer 235 komt hij op tegen het feit dat het decreet aan de Executieve, en niet aan de raad van beheer als orgaan van het Fonds de Garantie de bevoegdheid verleent tot benoemen op de post van inspecteur-generaal. De Franse Gemeenschapsexecutieve zou volgens hem een externe kandidaat willen opdringen terwijl hij "logischerwijs de enige potentiële kandidaat is die tot het Fonds de Garantie behoort".

In de zaak met het rolnummer 236 komt de verzoeker op tegen het feit dat het opgerichte Fonds de Garantie door een inspecteur-generaal en niet door een directeur-generaal wordt geleid, en dit, volgens hem, zonder objectieve reden.

2.A.2. In haar memories stelt de Franse Gemeenschaps-executieve dat de middelen van het verzoekschrift niet ontvankelijk zijn omdat de verzoeker niet uiteenzet in welk opzicht artikel 6 van de Grondwet door de aangevochten decreetbepaling zou zijn geschonden.

Subsidiair betwist de Executieve voorts de gegrondheid van de aangevoerde middelen. Als zodanig kan de toekenning van de bevoegdheid tot benoemen aan een bepaald orgaan geen schending opleveren van artikel 6 van de Grondwet. Alleen door een oneigenlijk gebruik van die bevoegdheid zou die regel eventueel kunnen worden geschonden; maar het toetsen van een individuele handeling behoort niet tot de bevoegdheden van het Arbitragehof.

Wat de grief betreft die in de zaak ingeschreven

onder het rolnummer 236 wordt aangevoerd stelt de Franse Gemeenschapsexecutieve dat zij niet begrijpt in welk opzicht het feit dat erin wordt voorzien dat het leidend ambt van het Fonds de Garantie bekleed zal worden door een personeelslid met de graad van inspecteur-generaal en niet van directeur-generaal een schending zou kunnen opleveren van de bepalingen van art. 6 van de Grondwet. De Executieve stelt zich daarentegen de vraag of de Franse Gemeenschap niet juist door aan het hoofd van een instelling met zo weinig personeelsleden een directeur-generaal te plaatsen aan de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet afbreuk zou hebben gedaan. Immers, de kansen op bevordering van de personeelsleden van het Fonds de Garantie zouden groter zijn geweest dan die van de personeelsleden van andere besturen.

- 2.A.3. In zijn memories van antwoord herinnert de verzoeker aan de talrijke etappes van de procedure die de toeziende minister ertoe hebben gebracht de nieuwe leidende ambtenaar van het Fonds de Garantie te benoemen om aan te tonen hoe volgens hem de aangevochten bepaling de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet schendt in zoverre zij wat hem betreft op de regel van de gelijke benoembaarheid van de Belgen in overheidsbetrekkingen inbreuk maakt. Ten aanzien van het argument van de Executieve dat de aanstelling van een directeur-generaal aan het hoofd van een instelling met weinig personeel de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet zou kunnen schenden, stelt de verzoeker dat het bij het Belgische overheidsapparaat de gewoonte is dat alle besturen en overheidsdiensten door een directeur-generaal of zelfs steeds vaker een administrateur-generaal worden geleid. De graad van directeur-generaal is niet enkel het

eindpunt van een normale carrière maar draagt bij aan de functionele erkenning van het gezag en het ambt van de bekleeder ervan in de administratieve orde.

- 2.B.1. Anders dan de Franse Gemeenschapsexecutieve beweert ontwikkelt de verzoeker in zijn verzoekschrift voldoende het middel waarin schending wordt aangevoerd door de bestreden norm van de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet en toont hij aan hoe volgens hem zijn loopbaan ten opzichte van die van andere ambtenaren wordt benadeeld.
- 2.B.2. Artikel 12, § 7, eerste lid, van het decreet van 5 februari 1990 verleent aan de Franse Gemeenschapsexecutieve de bevoegdheid tot het benoemen van de leidend ambtenaar van het Fonds de garantie des bâtiments scolaires op voordracht van de Raad van Beheer van het Fonds. Het artikel bepaalt dat de leidend ambtenaar de graad heeft van inspecteur-generaal.
- 2.B.3. De toewijzing van de bevoegdheid tot benoeming van een ambtenaar aan een bepaald orgaan doet op zichzelf geen afbreuk aan artikel 6 van de Grondwet. Enkel oneigenlijk gebruik van de aldus verleende benoemingsbevoegdheid zou eventueel de grondwettelijke regel kunnen schenden; de met het toetsen aan de wet van handelingen van bestuur belaste rechterlijke instantie zou echter ten deze bij uitsluiting tot kennisneming daarvan bevoegd zijn.
- 2.B.4. Anderzijds maakt de keuze van de graad van de leidend ambtenaar van het Fonds de garantie, de graad van inspecteur-generaal, op zichzelf geen inbreuk op het beginsel van de gelijkheid van de burgers, zoals het bij artikel 6 van de Grondwet wordt ge-

waarborgd. Die grondwettelijke bepaling verbiedt niet dat een bepaalde graad, ten deze de graad van inspecteur-generaal, aan een leidend ambt wordt toegewezen gelet op de eigen karakteristieken van het betrokken bestuur.

2.B.5. Artikel 12, § 7, van het decreet van 5 februari 1990 houdt dus geen schending in van artikel 6 van de Grondwet.

Het middel is niet gegrond.

OM DIE REDENEN,

HET HOF

verwerpt het beroep.

Aldus uitgesproken in het Frans, het Nederlands en het Duits overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof op de openbare terechtzitting van 21 november 1991.

De griffier,

De voorzitter,

H. VAN DER ZWALMEN

I. PETRY